

Älyverkkoforum 25.11.2019

Itsenäinen aggregaattori – selvitysmallit

FINGRID

Periaatteet, joiden välillä tehtävä kompromissi

- Samat selvityspäätökset kaikille BSP:ille / markkinatoimijoille
- Toteutuksen yksinkertaisuus ja kustannukset
- Tarkkuus / energiakirjausten oikeudenmukaisuus

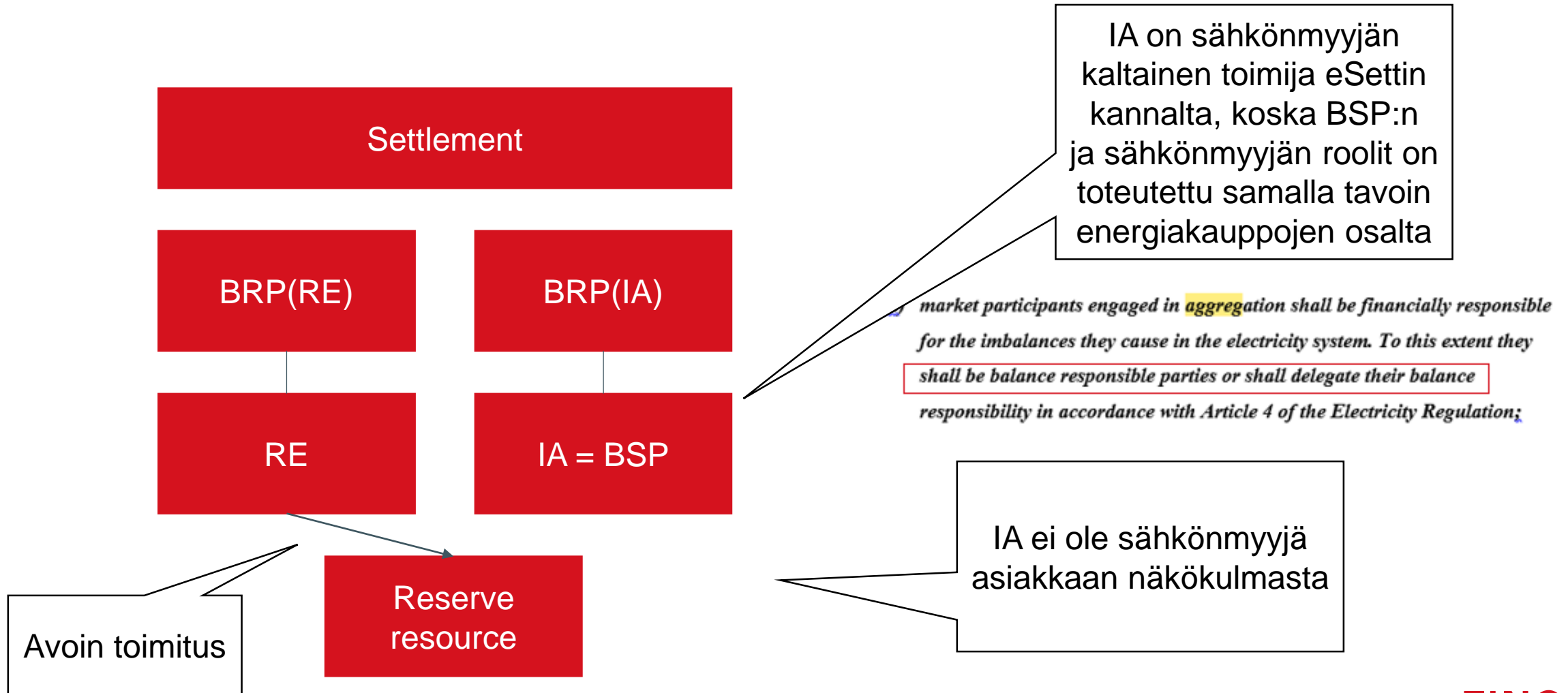
→ Itsenäiselle aggregaattorille ja ”sopimukselliselle aggregaattorille” ei saada samanlaista mallia, koska muuten itsenäisellä aggregaattorilla ei ole taloudellista vastuuta toimituksesta. **Itsenäisen aggregaattorin toimitus vaatii todennuksen**, kun sopimuksellisella aggregaattorilla tulee tasesähkön kautta insentiivi.

→ Erotettava kahden toimijan sähkökäyttöpaikalla.

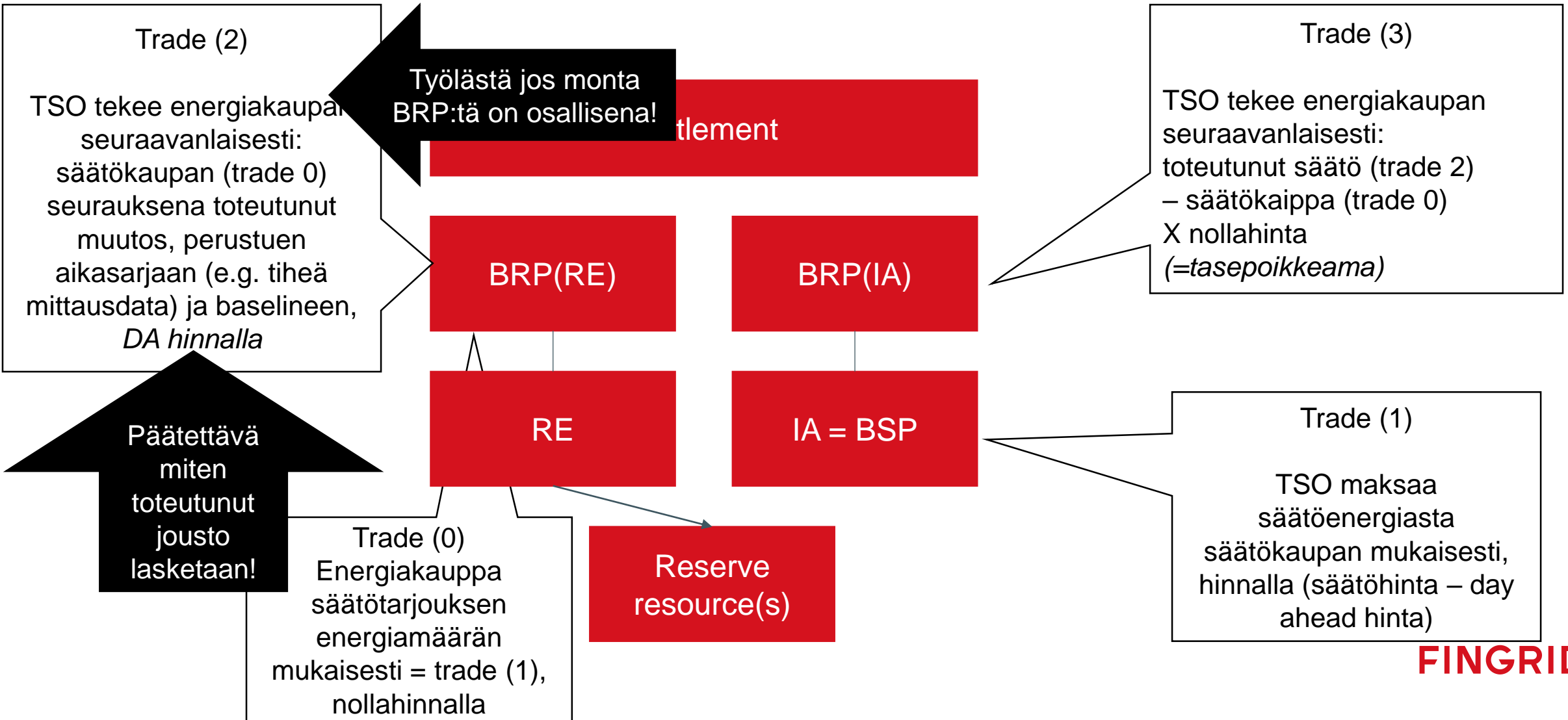
Sama aggregaattorimalli ei sovi jokaiselle sähkömarkkinapaikalle (ÄVTR mukaisesti)

- Eri sähkömarkkinapaikoilla on perustellusti erilaiset säännöt, tiedonvaihtovaatimukset ja selvitysmekanismit – tarkoituksenmukaisuus!
- Markkinoilla, joilla maksetaan lähinnä kapasiteetista (FCR-D, FCR-N, FFR) aggregaattorin (BSP:n) ei ole välttämätöntä olla tasevastaava. Aktivointi ei aiheuta tasepoikkeamaa järjestelmään.
  - FCR-D ja FFR ei sisällä energiakäsittelyä nykyisin lainkaan
  - FCR-N:ssä nykyisenkaltainen energiakorvaus ei ole perusteltu enää ja energiakorvauksesta harkitaan luopumista – asiaa käsitellään pohjoismaisesti
- Energiamarkkinoilla tasevastuu on keskeinen periaate ja tuo kannustimen energian toimitukselle
  - mFRR ja aFRR – Fingrid pilotoinut toimintamallia (ks. seuraavat kalvot)
  - ID – todentamiseen ja taseselvitykseen päätettävä toimintamalli
  - DA – sama kuin ID, mutta energiakompensaation vuoksi ei bisneskeissiä aggregaattoreille

Kaksi BRP:tä per käyttöpaikka? (Energiamarkkinat)

Tasevastuullisen IA pilottimalli mFRR energiamarkkinoilla – kaupat taseselvityksessä

Aggregaattorimalli energiamarkkinoilla

- Energiatoimituksen todennuksen aikasarjan tarkkuus
  - Reservienergiamarkkinat (mFRR, aFRR): Todennusaikasarjan tarkkuus määrittää ko. markkinan säännöissä. Todennukseen käytettävän aikasarjan toimitus riittää jälkikäteen, ja todennus tehdään baselinella.
    - Pilotoitu malli: itsenäisen aggregaattorin toimittaman energian todennuksessa käytetään 1 min mittaus/aikasarja per tase. SOGL mukaan reservimarkkinoilla vaaditaan reaaliaikainen (= 1 min) tehomittaus, tilatieto tms. toimitettuna Fingridille per reservikohde (joka voi koostua useista reserviresursseista). Tätä tehomittausta voidaan siis käyttää energian todennukseen.
  - ID-markkinat: Ehdotuksena vartti.
- Todennukseen käytettävän mittarin vaatimukset
  - Mittaukseen käytetyn mittarin laatuksiteeri vastaava kuin ko. markkinalla.
    - Reservimarkkinoilla Fingridin mittausohjeen mukainen mittari.
    - ID-markkinat: DSO-mittari
- Toteutus vaatii IT-ratkaisujen kehittämistä
  - Mittauksien vastaanottoa ja laskentoja pitää kehittää ja automatisoida (APIt, pilvet, joustorekisteri, robotit, tms.), jotta useasta taseesta aggregointi on käytännössä mahdollista.

Kauppojen selvitys monimutkaistuu tulevaisuuden monenkeskisillä sähkömarkkinoilla

Mikä muuttuu kauppojen selvityksen kannalta?

- Itsenäinen aggregointi käyttöpaikoilta
  - Toimitettu energia pitää pystyä määrittämään (erottamaan muusta kulutuksesta)
  - Aggregointikohteiden sähkönmyyjät ja tasevastaavat tulee tietää energiakorjauksia varten (haaste ennen datahubia)
- Sijainti mukaan energiakauppoihin
  - tarve selvittää kaupat käyttöpaikka- tai resurssikohtaisesti
- Monenkeskisyys joustomarkkinoilla
  - aikaisemmin Fingrid toiminut ainoana ostajana → jatkossa monia ostajia ja tarvitaan keskitetty paikka kaupankäynnin fasilitointiin

Ehdotus jouston selvittämiseen tarvittavista toiminnallisuuksista

Resurssien tiedot

- Rekisteriin tallennetaan tiedot joustoon kykenevistä resursseista
- Resurssin tietoihin liitetään:
  - käyttöpaikka
  - joustosopimus
  - prekvalifiointi per markkina/tuote

Joustosopimukset

- Sopimus, jolla kytketään resurssi markkinaosapuoleen
- Ilman sopimusta osapuoli ei voi raportoida kauppaa resurssille

Baseline laskenta

- Yleisesti sovitun baseliinemetelmän avulla lasketaan mittaustiedon perusteella "vertailutaso" tarvittaville tasejaksoille

Toteutuneiden joustokauppojen käsittely

- Toteutuneiden kauppojen selvitys käyttöpaikkakohtaisesti baseliineen verraten
- Tulosten raportointi taseselvitykseen

- Nämä toiminnallisuudet on jo reservimarkkinoiden osalta olemassa
- Aggregaattori- ja joustomarkkina vaativat uusia IT-ratkaisuja selvityksen toteuttamiseksi

Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Fax. 030 395 5196

FINGRID

Baseline methodology to be tested in mFRR aggregation pilots

- Baseline is used to verify regulation of consumption resources
- A baseline model by Imperial College* is applied

UK model

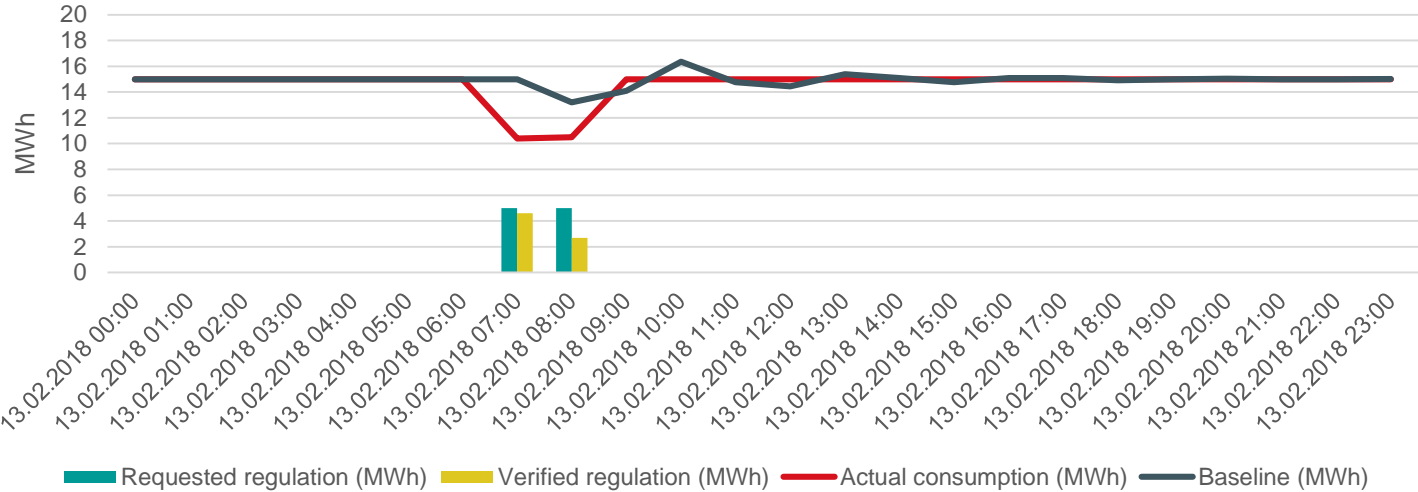
Baseline is equal to the average consumption of 5 corresponding hours within 5 days with highest daily consumption (out of 10 last non-event days). Baseline is adjusted upwards and downwards by the difference between last two hours' actual consumption and their baseline.

$$\text{Formula: } b_t = \frac{C_1 + C_2 + C_3 + C_4 + C_5}{5} + \frac{C_{t-1} - b_{t-1} + C_{t-2} - b_{t-2}}{2}$$

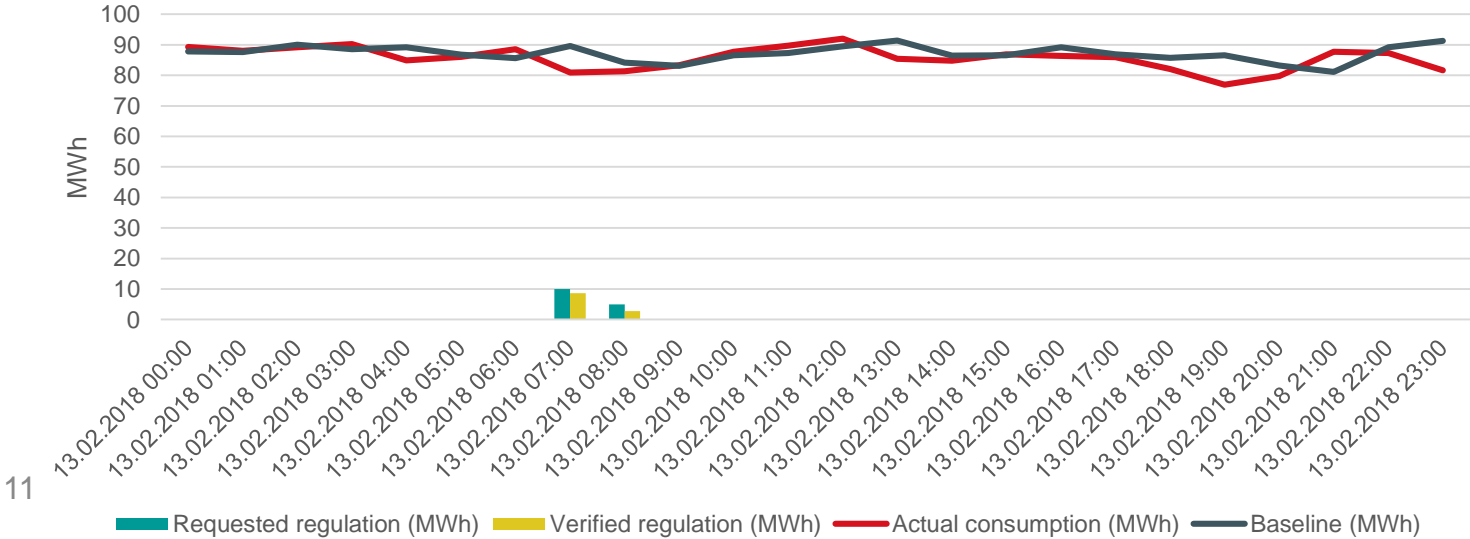
- Instead of non-event days, maximum consumption values of corresponding non-event hours are used
- Values are searched from a period of one month
- Actual regulation = Baseline – actual consumption

* M. Woolf, T. Ustinova, E. Ortega, H. O'Brien, P. Djapic, G. Strbac, "Distributed generation and demand response services for the smart distribution network", Report A7 for the "Low Carbon London" LCNF project: Imperial College London, 2014.

Baseline methodology to be tested in mFRR aggregation pilots

	Example 1	
	Requested regulation (MWh)	Verified regulation (MWh)
7:00	5	4,6
8:00	5	2,7
	Example 2	
7:00	10	8,7
8:00	5	2,8

- Baseline formula might need to be adjusted
- Second term in the formula could only take into account non-event hours